

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 6. maj 2009

Betænkning

over

Forslag til lov om forbud mod hold af ræve

[af justitsministeren (Jacob Axel Nielsen, fg.)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget. Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1. Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2, og justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 3.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. november 2008 og var til 1. behandling den 5. december 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 11 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 30. september 2008 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2007-08, 2. samling, FLF alm. del – bilag 442. Den 26. november 2008 og den 16. december 2008 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Studietur

Udvalget foretog den 18. februar 2009 en studietur, hvor man besøgte et rævehold ved Mern.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Danmarks Jægerforbund,
Dansk Kennelklub,
Dansk Pelsavlerforening,
DOSO,
Dyrenes Beskyttelse og
Karl Hansen, Herlev.

Justitsministeren har skriftligt over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Danmarks Jægerforbund,
Dansk Jack Russell Terrier Klub,
Dansk Kennelklub,
Dansk Pelsavlerforening,
DOSO,
Dyrenes Beskyttelse og
Henrik Christian Thomsen, Ringsted.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 51 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret på nær 2, som forventes besvaret inden 2. behandling.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Indstillinger

Et *mindretal* i udvalget (V og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af justitsministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 1 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod det af justitsministeren stillede ændringsforslag. Hvis det under nr. 1 stillede ændringsforslag bliver forkastet, vil mindretallet stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* i udvalget (SF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 2 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod det af justitsministeren stillede ændringsforslag. Hvis det under nr. 2 stillede ændringsforslag bliver forkastet, vil mindretallet stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 1 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod det af justitsministeren stillede ændringsforslag. Hvis de under nr. 1 og 2 stillede ændringsforslag bliver forkastet, vil mindretallet stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Politiske bemærkninger

Det ligger Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget meget på sinde at forbedre velfærden for alle dyr. Det er derfor glædeligt, at der indføres et forbud mod hold af ræve.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti ønsker en så kort udfasningsperiode som muligt, men lægger samtidig afgørende vægt på, at grundloven overholdes, herunder grundlovens bestemmelser om ekspropriation, og partierne accepterer derfor regeringens forslag til udfasningsperioder.

Dette lovforslag vedrører alene ræve. Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti finder det vigtigt, at regeringen fortsat også har fokus på velfærden for andre pelsdyr, der holdes i Danmark, herunder mink.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har noteret sig, at Det Dyreetiske Råd i øjeblikket arbejder på en udtalelse om jagt, hvor det bl.a. undersøger de dyrevelfærdsmæssige og etiske aspekter af moderne jagt. Hvis Det Dyreetiske Råd i sin udtalelse om jagt måtte anbefale særlige tiltag til beskyttelse af hunde i forbindelse med gravjagt, finder Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, at sådanne regler med fordel vil kunne placeres i hundeloven.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker herudover, at Dansk Folkeparti ønsker en så kort udfasningsperiode som muligt. Dansk Folkeparti er glade for, at regeringen støtter, at udfasningen af hold af ræve i Danmark skal ske så hurtigt som muligt. Det er vigtigt for Dansk Folkeparti, at udfasningen af hold af ræve i Danmark skal ske uden at yde erstatning til de farmere, som i dag holder ræve til pelsproduktion.

Dansk Folkeparti noterer sig, at lovforslaget indeholder et forbud mod at holde ræve til brug for træning af hunde til gravjagt. Dansk Folkeparti støtter, at det ikke bør være muligt at holde levende ræve med henblik på træning af hunde til gravjagt. Det Dyreetiske Råd vil på et senere tidspunkt komme med en udtalelse om brug af levende ræve til træning af hunde til gravjagt. Det Dyreetiske Råds udtalelse vil i denne sammenhæng spille en rolle. Dansk Folkeparti forbeholder sig ret til at agere, som Dansk Folkeparti vil, uanset anbefalingen fra Det Dyreetiske Råd.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 4

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

1) Paragraffen affattes således:

»§ 4. Personer, der har etableret selvstændig virksomhed med hold af ræve før den 26. november 2008, kan fortsætte denne virksomhed indtil den 31. december 2010.«

[Forkortelse af overgangsperiode]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (RV):

Underændringsforslag

til ændringsforslag nr. 1

2) I den ved ændringsforslag nr. 1 foreslåede affattelse af § 4 ændres »2010« til: »2013«.

[Forkortelse af overgangsperiode]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (V og KF):

3) Efter § 4 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Justitsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2013-14 forslag om revision af loven.«

[Bestemmelse om revision af loven]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ifølge ændringsforslaget til nyaffattelse af § 4 kan personer, der har etableret selvstændig virksomhed med hold af ræve før den 26. november 2008, dvs. tidspunktet for lovforslagets fremsættelse, fortsætte denne virksomhed indtil den 31. december 2010. Ændringsforslaget vil indebære, at loven vil finde anvendelse for alle personer fra den 1. januar 2011.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget fastsættes udfasningsperioden for hold af ræve til 5 år i stedet for henholdsvis 8 og 15 år.

Til nr. 3

Der foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter justitsministeren senest i folketingsåret 2013-14 skal fremsætte forslag om revision af lov om forbud mod hold af ræve.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at Folketinget senest i folketingsåret 2013-14 får lejlighed til at tage stilling til, om hold af ræve til træning af hunde til gravjagt også fremover bør være tilladt.

Spørgsmålet om, hvorvidt det bør være tilladt at holde ræve med henblik på træning af hunde til gravjagt, er vanskeligt og involverer bl.a. en afvejning af dyrevelfærdsmæssige, naturbeskyttelsesmæssige og etiske hensyn.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de etiske overvejelser om ræves velfærd, der ligger bag forslaget om forbud mod hold af ræve, som udgangspunkt også gør sig gældende for hold af ræve med henblik på træning af hunde til gravjagt.

Justitsministeriet er samtidig opmærksomt på, at gravjagt er en effektiv metode til at regulere bestanden af ræve, og at det bl.a. af hensyn til beskyttelse af visse fuglearter og -habitater kan være nødvendigt at regulere bestanden. Skov- og Naturstyrelsen har således oplyst, at det er en fordel at have gravjagt i Danmark med henblik på at regulere bestanden af ræve. Efter styrelsens opfattelse vil der fortsat kunne gennemføres gravjagt i Danmark, selv om der ikke er mulighed for at træne hunde i træningsgrave med levende ræve. Der vil dog være større risiko for skader på hunde og ræve, hvis der ikke er mulighed for at teste og træne hundes reaktioner og temperament ved mødet med en ræv, og gravjagt som jagtform vil derfor ved et forbud mod hold af ræve muligvis blive nedbragt til et minimum, da færre hundeejere vil anvende deres hunde til gravjagt.

Skov- og Naturstyrelsen har oplyst, at det ikke kan udelukkes, at der kan udvikles andre løsninger til træning af hunde end anvendelse af træningsgrave med levende ræve, men styrelsen har samtidig oplyst, at den ikke er bekendt med, at der pågår forskning i alternativer.

Der henvises i øvrigt til punkt 2 i den kommenterede høringsoversigt af 14. november 2008 og besvarelsen af 9. februar 2009 af spørgsmål nr. 17.

Det Dyreetiske Råd arbejder i øjeblikket på en udtalelse om jagt, hvor det bl.a. undersøger de dyrevelfærdsmæssige og etiske aspekter af moderne jagt. Rådet har oplyst, at det i den forbindelse nærmere vil overveje spørgsmålet om hold og brug af levende ræve til træning af hunde til gravjagt.

Når rådets udtalelse om jagt foreligger, vil den blive sendt i høring til relevante organisationer, myndigheder m.fl. Justitsministeriet vil herefter på baggrund af udtalelsen og indkomne høringsvar fremsætte et forslag til revision af loven.

Den foreslåede bestemmelse om revision indebærer således, at justitsministeren senest i folketingsåret 2013-14 skal fremsætte et forslag om revision af loven, som omhandler spørgsmålet om, hvorvidt det også fremover bør være tilladt at holde ræve til træning af hunde til gravjagt.

I den mellemliggende periode vil det i overensstemmelse med de foreslåede overgangsperioder, jf. lovforslagets § 4, stadigvæk være tilladt for personer, som før lovforslagets fremsættelse har etableret selvstændig virksomhed med hold af ræve til træning af hunde til gravjagt, at fortsætte denne virksomhed.

Torsten Schack Pedersen (V) nfmd. Tina Nedergaard (V) Henrik Høegh (V) Jens Kirk (V)

Eyvind Vesselbo (V) Jørn Dohrmann (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF) Liselott Blixt (DF)

Knud Kristensen (KF) Bjarne Laustsen (S) Ole Vagn Christensen (S)

Niels Christian Nielsen (S) Benny Engelbrecht (S) Kristen Touborg (SF) Pia Olsen Dyhr (SF)

Bente Dahl (RV) Per Clausen (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 80

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsoversigt, fra justitsministeren
2	Henvendelse af 7/12-08 fra Karl Hansen, Herlev
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Yderligere høringssvar, fra justitsministeren
5	Henvendelse af 16/12-08 fra Dansk Kennel Klub
6	Henvendelse af 8/12-09 fra Dansk Pelsavlerforening
7	Kommissionens og Finlands bemærkninger af 19/12-08 til lovforslaget
8	Henvendelse af 21/1-09 fra Dyrenes Beskyttelse
9	Materiale fra Dansk Pelsdyravlerforenings foretræde 21/1-09
10	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
11	Henvendelse af 30/1-09 fra Danmarks Jægerforbund vedrørende invitation til besigtigelse af oplæring af hunde til gravjagt
12	Besigtigelse af rævehold
13	Besigtigelse af rævehold
14	Grækenlands bemærkninger vedrørende notifikationen af et udkast til forslag til lov om forbud mod hold af ræve
15	Henvendelse af 2/2-09 fra DOSO
16	1. udkast til betænkning
17	Pressemeddelelse om åbent samråd om forbud mod hold af ræve
18	Justitsministeriets besvarelse af Kommissionens og Grækenlands bemærkninger samt Finlands udtalelse vedrørende notifikationen af et udkast til forslag til lov om forbud mod hold af ræve
19	Ændringsforslag fra justitsministeren
20	2. udkast til betænkning
21	Henvendelse af 15/4-09 fra Dansk Pelsdyravlerforening
22	Henvendelse af 27/4-09 fra Dansk Pelsdyravlerforening
23	3. udkast til betænkning
24	4. udkast til betænkning
25	Henvendelse af 5/5-09 fra Danmarks Jægerforbund
26	Henvendelse af 5/5-09 fra Dansk Pelsdyravlerforening

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 80

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen fra Karl Hansen, Herlev, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

-
- 2 Spm. om, hvor mange ræveproducenter der har oplyst, at de ophører med ræveproduktion inden 2010, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om, hvad det skønnes at koste at udbetale erstatning til de ræveproducenter, der eksisterer i 2010, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om at sikre, at danske forbrugere fremover er oplyste om de produktionsforhold, rævene har været underlagt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm., om ministeren agter at tage initiativ til at forbyde mårhundeproduktion i Danmark, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om teknisk bistand til at udarbejdelse af et ændringsforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm., om de juridiske forskelle mellem sagen om forbud mod besiddelse og avl af hunde af racerne pitbullterrier og tosa og ministeriets vurdering af forbuddet mod hold af ræve, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvor mange ræveproducenter der kan komme i betragtning til en udvidet udfasningstid på 15 år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om at redegøre for de enkelte ræveproducenters årlige omsætning og for, hvor meget ministeren skønner at eventuelle økonomiske erstatninger til ejere af rævefarme vil beløbe sig til, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om, på hvilket juridisk grundlag ministeren har fundet at det er nødvendigt med en udfasningstid på henholdsvis 8 og 15 år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om udfasningstid, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om en udfasningsperiode på 3 år er tilstrækkelig til at undgå krav om fuldstændig erstatning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om kommentar til henvendelsen af 16/12-08 fra Dansk Kennel Klub, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om kommentar til henvendelsen af 8/1-09 fra Dansk Pelsavlforening, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvorfor Dansk Kennel Klub er omfattet af lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvorvidt ministeren agter at fremsætte et ændringsforslag, således at rævehold med henblik på træning af gravsøgende hunde undtages fra forslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvilke alternativer der findes, således at levende ræve ikke benyttes til træning af hunde til gravjagt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvor mange rævefarmere der har ræveavl som hoved-

-
- erhverv, og hvor stort et erstatningsbeløb i kroner og ører ekspropriation af rævehold vil kunne medføre, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om det er moralsk forsvarligt at træne jagthunde med levende ræve, der bliver udsat for stor stress i forbindelse med denne leg, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om kommentar til henvendelsen af 21/1-09 fra Dyrenes Beskyttelse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om ejere af ræve, som ikke er indhegnet, også bliver omfattet af forslaget forbud om hold af ræve, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, under hvilke betingelser ræve, der undtages fra forslaget, skal indhuses, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om antallet af ræve i Danmark fordelt på kategorierne produktionsræve, tamræve, gravræve og ræve i zoologiske haver og lign., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om navn, adresse og antal avlsdyr på de danske rævefarmere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvor stor en ræveproduktion der skal til, før det betragtes som et hovederhverv, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om kommentar til materialet fra Dansk Pelsavlerforenings foretræde 21/1-09, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om forbuddet i Storbritannien mod at bruge levende ræve til træning af hunde til gravjagt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om bekræftelse af, at flere hunderacer, bl.a. terrier, instinktivt ønsker at gå i rævegrave, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om kommentar til henvendelsen af 28/2-09 fra DOSO, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om i forlængelse af svaret på spm. 26 at bede Københavns Universitet om en uddybning af universitetets hørings svar, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om dyrevelfærden i større indhusningssystemer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om, hvilke udgifter for statskassen der vil være forbundet med at ekspropriere farme, der har ræve som hoved- såvel som biindtægtskilde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om oversendelse af det talepapir, der lå til grund for besvarelsen af samrådsspørgsmål A, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om eksempler på, at man i lovgivningen har lange indfasningsperioder, f.eks. op til 15 eller 20 år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om tidligere praksis vedrørende indførelse af forbud mod at

-
- udøve et bestemt erhverv, herunder udfasningsperioderne, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvorledes en eventuel erstatning vil skulle opgøres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, hvorledes Justitsministeriet præcist vil opgøre ræveavlerens indtægt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om, det er muligt at anvende produktionens størrelse som et kriterium for fastsættelse af udfasningsperioden, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spørgsmålsnummeret ikke benyttet
- 40 Spm. om ministeren overvejer på det nu væsentligt ændrede grundlag, jf. L 80 – bilag 21, at stille ændringsforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om at lade en hurtigtarbejdende gruppe af videnskabelige eksperter fremkomme med et forslag til forskningsmæssigt veldokumenterede krav, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm. om kommentar til henvendelsen af 15/4-09 fra Dansk Pelsdyravlerforening, jf. bilag 21, til justitsministeren og ministerens svar herpå
- 43 Spm. om Kammeradvokaten er enig med Justitsministeriet i, at forslaget er i overensstemmelse med EU-retten, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm. om uddybning af svar på spm. 30 om indhusningssystemer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm. om forbud mod alle former for hold af angiveligt vilde, ikke-domesticerede eller frygtsomme dyr, herunder f.eks. kamphunde, slanger, edderkopper, firben eller undulater, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm. om kommentar til henvendelsen af 27/4-09 fra Dansk Pelsavlerforening, jf. bilag 22, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm. om nærmere regler for indhusning af ræve til brug for træning af hunde til gravjagt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm. om, hvorvidt man i andre EU-lande har ydet kompensation i forbindelse med indførelse af et forbud mod hold af ræve, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 49 Spm. om, hvorvidt man tidligere har ydet kompensation i forbindelse med forbud mod hold af særlige hjortetyper, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm. om, hvor mange hunde der er trænet til brug for gravjagt i de etablerede træningsgrave, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 51 Spm. om kommentar til henvendelsen af 5/5-09 fra Danmarks Jægerforbund, jf. L 80 – bilag 25, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 52 Spm. om kommentar til henvendelsen af 5/5-09 fra Dansk Pelsdyrav-

lerforening, jf. L 80 – bilag 26, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 80

**Samråds-
spm.nr.**

Titel

A

Samrådssp. om, hvilke overvejelser behandlingen af forslaget har givet ministeren anledning til med hensyn til forslagets udformning, til justitsministeren